

Forskningsens bidrag

- Framtiden i våre hender
- Tenke globalt, handle lokalt - kunnskapsgrunnlaget for global tenking
- FN's 17 bærekraftsmål fram mot 2030
- UNESCO's rolle
- Forskningsrådets og myndighetenes rolle

Alternativ nordisk framtid

- Initiert av Erik Damman og Framtiden i våre hender
- Søknad om forprosjekt på 1,2 mill direkte til Stortinget. Opprop.
- Stort faglig mangfold og mange oppdragsgivere
- Viste at tverrfaglig forskning ut fra grasrota er mulig

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Den norske
UNESCO-
kommisjonen

UNESCO:

historien om å skape fred i verden

- Gjenoppbygging etter krig, forfall og katastrofer
- Gjenoppbygging både materielt og kulturelt
- Bygge fundamentet for fredelig sameksistens

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Den norske
UNESCO-
kommisjonen

«Since wars begin in the minds of men,
it is in the minds of men that the
defences of peace must be
constructed.»

Siden krig har sitt opphav i
menneskesinnet, er det i menneskesinnet
at forsvaret for fred må bygges opp.

(Første ledd i begrunnelsen for etableringen av UNESCO
16. november 1945)

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Den norske
UNESCO-
kommisjonen

Arbeidsform:

- faglig/politisk rådgivning til myndigheter i medlemslandene
- hjelpe medlemslandene med å utvikle kompetanse og kapasitet
- bidra til å utvikle internasjonale spilleregler innenfor fagområdene:

Konvensjoner og rekommandasjoner

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Den norske
UNESCO-
kommisjonen

Utdanning:

Viktige områder

Førskole, grunn- og videregående utdanning, høyere utdanning, alfabetisering for voksne, livslang læring, lærerutdanning, yrkesopplæring, utdanningens innhold og metodikk, jenters utdanning

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Den norske
UNESCO-
kommisjonen

Vitenskap:

Vann- og matforsyning, klimaendringer,
varslingsystemer, bærekraftig
utvikling, sosialvitenskap og
naturvitenskap, stimulere til økt
tverrfaglig forskning

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

• Den norske
• UNESCO-
• kommisjonen

Kommunikasjon:

Styrke ytringsfriheten og
pressefriheten, bedre
journalistenes sikkerhet

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

• Den norske
• UNESCO-
• kommisjonen

Kultur:

Kulturelt mangfold, dokumentasjon og beskyttelse av truede språk, vern av immateriell kulturarv, vern av natur- og kulturarv med unik og universell verdi (Verdensarven)

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

• Den norske
• UNESCO-
• kommisjonen

Åtte norske steder på verdensarvlista etter konvensjonen av 1972

Rjukan og
Notodden
industriarv
er så langt
den nyeste
norske
verdensarv

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

• Den norske
• UNESCO-
• kommisjonen

**Arbeidet med nytt utdanningsmål er i gang:
også Norge er nå et utviklingsland**

Lærerutdanning

Livslang læring

Trenger nytt innhold i utdanningen: kunnskap om
bærekraft

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Den norske
UNESCO-
kommisjonen

Fra UNESCO's
skattkammer:

The Treasure within

Delorsrapporten fra 1996 om læring:

Utdanning må ses i sammenheng med globale utfordringer, styrket demokratisk deltaking og bærekraftig utvikling.

Learn to be, learn to know, learn to do, learn to live together.

(Revidert 2015: Rethinking Education. Videreført med de samme fire lærings søylene)

Foto: Michael Drost-Hansen/Jyllands-Posten

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Den norske
UNESCO-
kommisjonen

Associated Schools Project Network (ASPnet)

- Opprettet i 1953
- I dag over 9 700 skoler i 180 land
- Fremme kritisk tenking, dialog og solidaritet mellom elever
- I Norge: rundt 30 ASPnet-skoler: Barneskoler, ungdomsskoler og videregående skoler
- Satser spesielt på internasjonalisert undervisning
- FN-Sambandet har en viktig rolle

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Den norske
UNESCO-
kommisjonen

Hva er en ASPnet-skole?

- Forankret i læreplanen og kunnskapsløftet
- Internasjonalisering i norsk utdanningspolitikk
- Menneskerettigheter
- FN og fredsarbeid
- Kultur
- Verdensarven
- Utveksling av ideer, lærere og elever
- Samarbeid og prosjekter med foreldre og lokalmiljø

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Den norske
UNESCO-
kommisjonen

Fra tusenårsmål til mål for en bærekraftig utvikling 2015-2030: 17 mål og 169 delmål

- **De øvrige 16 delmål kan grupperes slik:**
- **Planet** (SDG 12, 13, 14 og 15)
- **Prosperity (Velferdsutvikling):** bærekraftige og inkluderende økonomier (SDG 1, 2, 8, 9, 10 og 12)
- **People (Mennesker):** inkluderende sosial utvikling (SDG 3, 4, 5, 6, 7 og 10)
- **Peace (Fred):** politisk deltaking, fred og tilgang til rettssikkerhet (SDG 16)
- **Place (Sted):** inkluderende og bærekraftige byer (SDG 10, 11)
- **Partnership (partnerskap):** skape forhold for å oppnå SDG4 og de andre SDG'ene (SDG 17)

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Den norske
UNESCO-
kommisjonen

Den viktigste drivkraften nå er de nye bærekraftmålene og utdanningens og kunnskapens sentrale rolle:

- Utdanning og kunnskap kan hjelpe til med det grønne skiftet
- Utdanning og kunnskap bevisstgjør om klima og risiko
- Læring for vår planets framtid må foregå i skoler, på arbeidsplasser og i lokalsamfunn
- En inkluderende utdanning sikrer at alle blir med
- Kvinner med utdanning er hjertet i sosial utvikling
- Framgang i helse, matforsyning og kjønnslikestilling er avhengig av gode utdanningsmuligheter

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Den norske
UNESCO-
kommisjonen

Den viktigste drivkraften nå er de nye bærekraftmålene og utdanningens og kunnskapens sentrale rolle forts:

- En inkluderende utdanning er et kraftig virkemiddel mot vold
- Utdanning kan redusere vold og konflikt; enda mer hvis den er inkluderende i tilgang, språk og innhold
- Utdanning og kunnskap kan hjelpe mennesker til å delta fredelig i politikk og rettssystemer
- Utdanning må integreres i byplanlegging
- Bevissthet om ulikheter i utdanning kan være viktig for urbane utfordringer som arbeidsløshet og kriminalitet

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Den norske
UNESCO-
kommisjonen

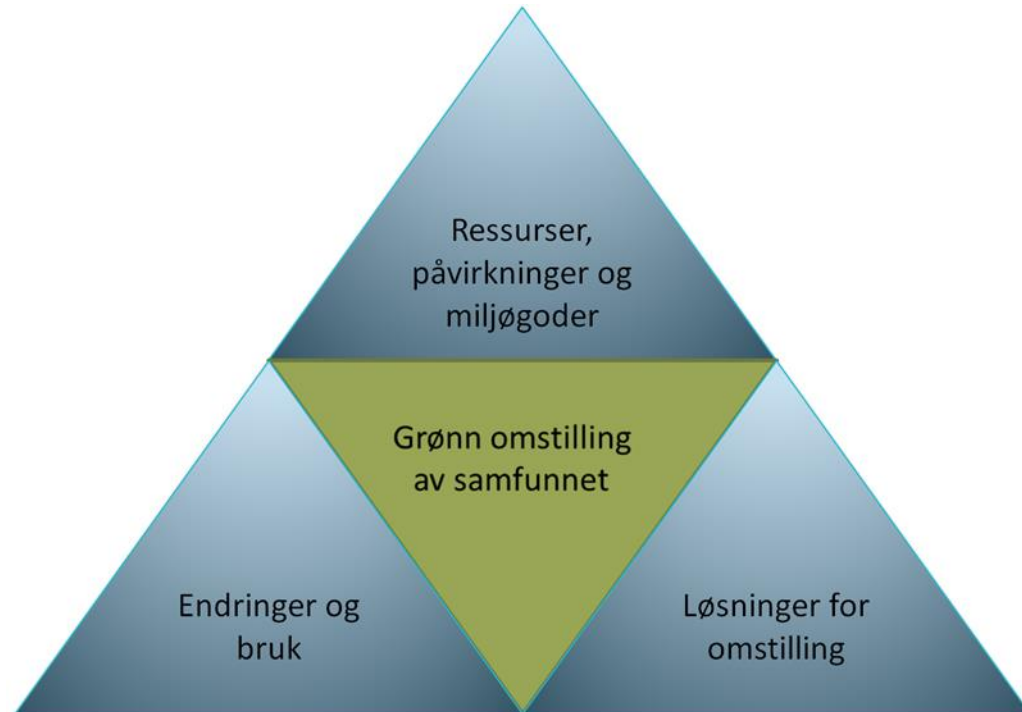
Den viktigste drivkraften nå er de nye bærekraftmålene og utdanningens og kunnskapens sentrale rolle:

- Samarbeid på tvers av sektorer
- Se formell og uformell utdanning og praksis mer i sammenheng
- Endre utdanningsvisjonen til å se behovene for ferdigheter og kunnskaper for å oppnå bærekraftig utvikling: grønn kunnskap og ferdigheter
- Flere utdanningsprogram og mer forskning om lokalsamfunn, fred og bærekraft

Norske eksempler

- UNESCO chair ved Universitetet i Bergen. Hovedansvar: kultur og naturvitenskap. Viktig rolle i biosfæreprosjektet i Nord-Hordaland
- UNESCO chair ved Høgskolen i Hedmark, campus Hamar. Samarbeidslæring for bærekraftig utvikling (også vekt på forbruk)

Overordnet tenking: Fra Miljøforsk's programplan

Norges Forskningsråd

Miljøforsk:

Resultatet av utlysninger i 2015

- «Forskning på naturmangfold, kulturmiljøer og økosystemtjenester - press på arealer». MILJØFORSKs hovedutlysning.
11 nye prosjekter
 - «Arealforvaltning i kystsonen». Fellesutlysning mellom MILJØFORSK, MARINFORSK, HAVBRUK2, BIONÆR, KLIMAFORSK. 5 nye prosjekter
 - Idelab - «Byer som virker». Fellesutlysning mellom ENERGIX, MILJØFORSK, KLIMAFORSK, TRANSIKK og BIONÆR. 4 nye prosjekter
- + Internasjonale nettverk

The image shows a large, curved building facade made of light-colored stone or concrete. The surface is covered in numerous small, intricate carvings or reliefs, many of which appear to be human figures in various poses, some standing, some sitting, and some in dynamic, almost dancing, positions. The carvings are arranged in horizontal bands across the curved surface. The building is set against a clear blue sky. In the foreground, the heads and shoulders of several people are visible, mostly women wearing headscarves in various colors like pink, white, and black. They appear to be looking towards the building. The overall scene suggests a public space, possibly a museum or a cultural center, where people are gathered to view the architectural art.

Mennesket ønsker å vite.
Når det ikke lenger ønsker
å vite, er det ikke lenger et
menneske.
Fridtjof Nansen